

برگزاری «شب خاطره»

با محوریت

«معبد زیرزمینی»

مراسم «شب خاطره» با محوریت عملیات فتح‌المبین و عملیات و پاسدار رضا شهبازی از فعالان حوزه ادبیات شهید علی صیادشیرازی، امروز پنج‌شنبه در آستان مقدس مسجد جمکران قم برگزار می‌شود. سیداحمد علوی دراین مراسم به اجرا و شعرخوانی می‌پردازد. بخش خاطره‌گویی این برنامه با حضور امیرا حمد آرام، فرمانده یگان عملیاتی فتح‌المبین، سرهنگ خلبان عزت‌الله محبی، خلبان

سریال «معاویه» افسانه نیست، بلکه یک برداشت

نادرست و تاریخ غلط است. در عرصه حکمرانی، دو

نوع نگاه وجود دارد: گاهی هدف از حکمرانی، رسیدن

به منصب بالا به هر شیوه ممکن است اما در نگاهی

دیگر، ملاک و معیار، حفظ اصول، ارزش‌ها و معیارهای

الهی است.

علی مفاذری | پیام‌چین آنلاین

👇👇👇

🔗 **تغابیر امام علی(ع) در نهج البلاغه به‌خصوص، نشان‌دهنده آن است که رویکرد امیرالمؤمنین(ع) حفظ اصول الهی بود اما برای معاویه، حفظ قدرت به هر نحو ممکن اهمیت داشت.**

می‌توان «معاویه ۲۴۵» را «معاکیاولی» نامید؛ ترکیبی از نام معاویه و ماکیاولی، نویسنده ایتالیایی کتاب «شهریار». به‌باور ماکیاولی، حاکم خوب کسی است که گاهی راست بگوید، ارزش‌های اخلاقی را زیر پا بگذارد، به قدرت اهمیت دهد، دروغ بگوید، گاهی شراب بنوشد، گاهی به کلیسا یا مسجد برود و خلاصه، روباه‌صفت باشد. همین را در این سریال هم می‌بینیم؛ مثلاً در ماجرای عسل قلزم‌که به مالک اشتر خورانده شد، در قسمت چهاردهم، عمرو عاص می‌گوید: «نگران نباش، مأموری گماشته‌ام تا عسل مسموم را به او بخوراند.» این نشان‌دهنده چیست؟ این‌که برای حفظ قدرت، مخالف خود را حذف می‌کند اما در سیره امیرالمؤمنین (ع) چنین چیزی مطلقاً دیده نمی‌شود. حضرت علی (ع) در حکومت خود دو اصل را رعایت کرد که همین‌ها برایش مشکلاتی ایجاد کرد؛ اول، هیچ‌گاه مناصب مهم را به افراد ناشایست نداد. به همین دلیل می‌بینید که طلحه و زبیر برای کسب پست و منصب چه جنگال‌هایی به‌راه انداختند. دوم، برای رسیدن به منصب هیچ‌گاه پول‌پاشی نکرد؛ مادر این فیلم، معاویه را در قسمت ششم و دهم نشان می‌دهد که اطرافیان‌ش را با پول می‌خرد.

🔗 **این سریال در واقع دو رویکرد را به حکمرانی نشان می‌دهد. نظر شما چیست؟**

شیوه حکمرانی معاویه برابر با آنچه که سریال به تصویر می‌کشد، نمایش کسی است که سینه‌چاک قدرت است اما درباره شیوه حکومت امیرمؤمنان(ع)، دو کتاب بسیار خوب را به دوستان پیشنهاد می‌کنم؛ «لوح بینایی» که کتاب فوق‌العاده‌ای است و حتماً توصیه می‌کنم مطالعه کنید و کتاب دیگر «جمال حکمت، حکومت محمود» که بهترین نوع حکومت را در سیره امیرالمؤمنین (ع) متمرکز کرده است. هر دو کتاب به خوبی به ترسیم حکومت امام علی (ع) پرداخته‌اند. سریال «معاویه» شخصیتی ملون را نشان می‌دهد که به سبک ماکیاولی زندگی می‌کند.

🔗 **به باور برخی دوستان فرهیخته و اندیشمند، اگرچه این سریال تبلیغ معاویه‌گری است و حضور امام علی(ع) در آن کم‌رنگ است، همین حضور اندک، فضیلت‌های بی‌شمار ایشان و شدت دنیازدگی معاویه را نشان می‌دهد.**

خداذکتر علی شریعتی را بیامرزیم. او می‌گفت: «باطل را نمی‌توان ساقط کرد اما می‌توان رسوایش کرد. باطل ساقط‌کردنی نیست، اما رسواکردنی است.» وقتی تا قسمت نوزدهم این سریال را دیدم، به ذهنم آمد که فردی کت‌وشلوار گران‌قیمتی بپوشد اما به جای این‌که کت را روی شلوار بیندازد، آن را داخل شلوار کند و به یک جلسه رسمی برود! این سریال همین‌گونه است؛ فکر کرده‌اند معاویه را این‌گونه درست می‌کنند اما بدتر شده، زیرا معاویه اصلاً قایل دفاع نیست.

🔗 **برخی دگراندیشان در جهان اسلام معتقدند معاویه، قلمرو اسلامی را به قدرتی در برابر جهان آن‌زمان تبدیل کرد.**

دو نفر این حرف را گفته‌اند: نیکلسون در کتاب «تاریخ ایران پس از اسلام» و پتروشفسکی. به‌گفته آن‌ها، امیرالمؤمنین(ع) معیارهای یک فرد زاهد، صبور و مبارز را داشت اما سیاستمدار نبود. نیکلسون می‌گوید علی ادبیات مدیریت دولتی را بلد نبود. این نظر براساس معیارهای ماکیاولیستی است که اصول مدرن را در نظر دارد؛ حفظ قدرت، گسترش امپراتوری، پول‌پاشی، قدرت‌نمایی و غیره. با این معیارها، امیرالمؤمنین(ع) ظاهراً پرونده درخشانی ندارد. خودشان همیشه می‌گفتند: «من اصلاً دنبال این حکومت نیستم.»

در خطبه دوم نهج البلاغه، معروف به شقشقیه، که شما هم خوانده‌اید، در فراز آخر آمده است که امیرالمؤمنین(ع) می‌فرماید: «اگر خدا من را عهد نگرفته بود که دو کار انجام دهم، حکومت رانمی‌پذیرفتم و افسار آن را رها می‌کردم و می‌گفتم برو دور شو، سیری شکم ثروتمند و گرسنگی فقیر. وظیفه‌ام یعنی عدالت.» علی بن ابی‌طالب دنبال عدالت و اصول بود اما معاویه این فضیلت‌ها را دنبال نمی‌کرد.

هوانیروز در عملیات فتح‌المبین، مقتیان حاضر در این عملیات و پاسدار رضا شهبازی از فعالان حوزه ادبیات پایداری برگزار می‌شود. حاج صادق آهنگران نیز در این مراسم به روایت‌گری و مدیحه‌سرایی خواهد پرداخت. حجت‌الاسلام‌والمسلمین‌اجاق نژاد، تولیت آستان مقدس مسجد جمکران نیز در این برنامه سخنرانی می‌کند. یکی از بخش‌های ویژه این مراسم، روایت معصومه میرابوطالبی

معاویه ۲۰۲۵ تاریخ نیست

در گفت‌وگو با دکتر سیدعلی بطحایی، به بررسی افسانه‌پردازی‌های تاریخی درباره معاویه و اهداف پشت این روایت‌ها پرداختیم

🔗 **پس امام سجاد (ع) درست فرمودند که سیاس خدا را که دشمنان ما را از احمق‌ها قارر داده است.**

واقعاً همین طو‌راست. دست ما درباره معاویه بسیار پر است، زیرا تاریخ سیاهی دارد. وقتی قسمت پانزدهم را دیدیم، به این اصطلاح رسیدیم: «معاکیاولیسم در سرزمین وحی». می‌دانید که ماکیاولی، متوفای ۹۱۸ قمری یا ۱۵۱۳ میلادی، کسی است که کتاب معروفش «شهریار» را تورات سیاسی دنیای مدرن دانسته‌اند.

🔗 **اگر با نگاهی تکراری بپرسیم که سریال «معاویه ۲۴۵» را چگونه دیدید؟**

می‌گویم این سریال تاریخی نیست، هرچند که هست؛ مذهبی نیست، هرچند که هست؛ فرقه‌گرایانه نیست، هرچند که هست! اما تأکید می‌کنم که دو نوع نگاه و نگرش را در زمان قدرت‌گرفتن حاکمان نشان می‌دهد. باید به خوبی توجه شود؛ کسی که به قدرت می‌رسد، اگر حفظ قدرت برایش ملاک باشد، معاویه می‌شود اما اگر حفظ ارزش‌ها برایش مهم باشد، امیرالمؤمنین (ع) می‌شود.

🔗 **این را باید روشنگرانه نشان دهیم.**

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد؛ هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد. من این فیلم را تقابل دو جریان می‌بینم: کسی که وارد حاکمیت می‌شود، آیا ارزش‌ها برایش مهم است یا قدرت؟ این قدرت آن قدر برای معاویه مهم بود که یزید را به‌عنوان میراث خود در قدرت باقی گذاشت و بعد آن اتفاقات رخ داد. بنابراین باید به این دودیدگاه توجه کنیم.

🔗 **حالا به سؤال پیردازیم: این سریال را چه‌کسی ساخته است؟**

اول بگویم فرد کیست، دوم بگویم کدام کشور. در هر فیلمی صداپردار، فیلم‌بردار، کارگردان و تهیه‌کننده وجود دارد اما معمولاً همه به بازیگران توجه می‌کنند. یکی از مهم‌ترین انتقادها به این فیلم به خاطر بازیگر، ایاد نصار اردنی است که به خاطر فسق و فجور گذشته‌اش شناخته شده است. نمی‌خواهم بگویم چه کرده اما در مقابل شخصی که نقش حضرت علی(ع) را بازی کرده، یک موضع‌گیری شدید صورت گرفت. فیلمی از او وجود دارد که صلاح نیست پخش شود؛ یک بازی «جرات و حقیقت» که به شکلی خاص در یکی از فیلم‌ها بود و هر فسق و فجوری که فکر کنید در آن دیده می‌شد.

🔗 **ال‌ا‌هر هم دقیقاً به همین لوده‌بازی ایاد نصار واکنش نشان داد. عمده**

نویسنده کتاب «معبد زیرزمینی» از فرآیند نگارش این اثر است. کتاب «معبد زیرزمینی» که مورد توجه مقام معظم رهبری قرار گرفته و ایشان بر این کتاب تقریظ نوشته‌اند، به بررسی حماسه ماندگار و نقش بی‌نظیر مقتی‌های یزدی در عملیات فتح‌المبین می‌پردازد. مراسم «شب خاطره» امروز از ساعت ۱۶ در سالن شهید سلیمانی واقع در آستان مقدس مسجد جمکران برگزار خواهد شد.

و حقیقت را زیر سؤال برد. این‌ها را خالد صلاح می‌گوید. او این سریال را ساخته و در نهایت می‌گوید: «ساخت سریال معاویه در راستای کمک به کشف حقایق تاریخی است و هدف من این است که نشان دهم کسانی که شایسته قداست نیستند، قداست ندارند.» مرجع ضمیر مشخص است که به چه کسانی اشاره دارد.

🔗 **مسأله‌ای که واقعاً مطرح می‌شود، ناکارآمدی اسلام سیاسی و حکومت دینی است که همه عزیزان در دیگر گفت‌وگوها نیز به آن اشاره کرده‌اند؟**

گفته‌اند کوفه شهری فشل و عقب‌افتاده بود اما شام شهری پیشرفته بود. همین دواکنگی را اکنون در عربستان می‌بینیم و به اشتباه، ما که جمهوری اسلامی را کشوری بسیار مدرن و پیشرفته می‌دانیم، اینها را مطلقاً قبول نداریم. او دارد نشان می‌دهد که شخص امیرالمؤمنین علی (ع) ناکارآمد بود اما این حرف خودش نیست. من به دو سه نقد قبلی اشاره می‌کنم. نیکلسون، اسلام‌شناس معروف دانشگاه کمبریج، در کتابی تحت عنوان «تاریخ ادبیات عرب» می‌گوید: «علی (ع) به غیر از آگاهی از علم، علم حکومت‌داری را بلد نبود. او شامل همه فضائل بود اما قادر به درک حقیقت تلخ سیاست نبود.» این همان چیزی است که در این سریال مطرح می‌شود و خالد صلاح هم دنباله‌روی همین دیدگاه نیکلسون است.

🔗 **و پتروشفسکی، استاد دانشگاه، در کتاب «اسلام در ایران از هجرت تا پایان قرن نهم هجری»؟**

او می‌گوید: «علی (ع) سلحشور بود، شاعر بود، همه صفات را داشت و کرامات فراوانی از او صادر شد اما صفات یک رجل دولتی و سیاستمدار عادی را نداشت.» همه این‌ها به همان نکته دومی که اشاره کردم بازمی‌گردد؛ وقتی به قدرت می‌رسی، ارزش‌ها برایت مهم است یا حفظ قدرت! این قدرت در جایی به یزید می‌رسد که فوق‌العاده خطرناک است و باید به آن توجه کرد. این نکته از قدیم مطرح بوده و خالد صلاح، یا به قول شما خالد فساد، همین را ترویج کرده است.

🔗 **پس چه‌کسی این سریال را ساخته؟**

خالد صلاح، یک تروریست است که اسلام‌گرا بوده و حالا برگشته و صفحه را کاملاً برعکس کرده تا کارآمدی تئوری‌های اسلام سیاسی را زیر سؤال ببرد. ما به‌عنوان افرادی شیعه به این موضوع نگاه می‌کنیم، چگونه می‌توانیم عقاید خود را مطرح کنیم و بی‌طرفی خود را به جامعه نشان دهیم؟ ذائقه مخاطب امروزی ما چیست؟ آیا جامعه امروز ما واقعاً به دنبال کسی است که ارزش‌ها را دنبال کند یا چیز دیگری می‌خواهد؟ اکنون در جامعه ما، فردی که زیرکت‌تر و حيله‌گ‌تر است، قوی‌تر به نظر می‌آید و کسی که صادق است...

نکته‌ای را که شما فرمودید خود حضرت امیر(ع) پاسخ داده‌اند. ایشان فرمودند: «به من ایراد می‌گیرند که معاویه از تو سیاستمدار تر است اما اگر می‌خواستم مانند معاویه عمل کنم، بسیار بهتر از او این کار را انجام می‌دادم؛ ولی خودم به خودم اجازه نمی‌دهم. ارزش‌ها مانع از آن می‌شوند که چنین کنم.»

بنابراین، بسیاری از مردم به این فکر نمی‌کنند که ارزش‌ها چیست و آیا باید براساس ارزش‌ها عمل کرد یا نه. بیشتر مردم این نگاه را دارند که حفظ قدرت مهم‌تر به نظر می‌رسد اما حضرت امیر(ع) فرمودند: «این قدرت برای من از این کفش پاره‌شده کم‌ارزش‌تر است، مگر این‌که بتوانم حقی را به صاحب حقی برسانم.» پس نکته‌ای که امروزه مطرح می‌کنند و این فیلم هم به آن دامن می‌زند، ۱۴۰۰ سال پیش توسط حضرت امیر پاسخ داده شده است.

🔗 **نکته دوم درباره نشان دادن اشخاص مقدس و مورد قبول ماست. به نظر می‌رسد از نظر اصولی، هیچ مشکلی در نشان دادن این افراد وجود ندارد و منع شرعی هم نداریم؟**

اما چند مسأله‌جانبی مطرح است. یکی از این مسائل این است که از قدیم‌الایام، اگرچه تصاویر بسیاری از حضرت امیر(ع) کشیده نشده، ولی وقتی در فیلمی فردی را برای ایفای نقش او انتخاب می‌کنیم که مثلاً در ۱۰ فیلم با محتوای نامناسب بازی کرده باشد، این انتخاب می‌تواند قداست و اعتبار آن شخصیت تاریخی را زیر سؤال ببرد. اگر دقت کنید، در سریال‌هایی درباره پیامبران، همیشه تلاش می‌شود بازیگری انتخاب شود که کمترین مشکل را در زندگی شخصی‌اش داشته باشد یا زاویه کمتری با این نقش داشته باشد. حتی برخی بازیگران، مانند بازیگر نقش یوسف، پس از ایفای چنین نقشی دیگر سراغ فیلم‌هایی نمی‌رود که آن نقش را خدشه‌دار کند. پس این موضوع به مسائل جانبی بستگی دارد، نه به اصل قضیه. از نظر شرعی، هیچ روایت یا نص صریحی نداریم که این کار را تحریم کند؛ بحث کاملاً به شرایط جانبی وابسته است.

متن کامل را در جام چم آنلاین ببانید

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد

در سیره حضرت امیرالمؤمنین (ع) دو اصل وجود دارد:

هیچ‌گاه برای حق پول خرج نکرد و هیچ‌گاه مناصب را به اطرافیان‌ش نداد، بلکه براساس شایستگی به هرکس مقامی می‌داد